

**VERKSAMHETSBERÄTTELSE
HAMMARÖ FÖRSAMLING
2009**

INLEDNING

Vi lägger ett arbetsår bakom oss och lämnar över en berättelse över verksamheten i Hammarö församling 2009. Händelser och möten har avlöst varandra och i en verksamhetsberättelse blir det bara ett urval av det som varit. Verksamheten har utvecklats och vi har fått möjlighet att ge oss in i nya uppgifter och arbetsområden. Ett viktigt sådant är pilgrimsarbetet som är ett samarbete med flera olika aktörer på Hammarö och i länet.

Kyrkotillhörigheten är fortsatt stark i Hammarö församling. 84,9 % är tillhöriga och det är ju en grund för att vi skall kunna driva en god verksamhet och ha service gentemot församlingsborna. Under året har vi i olika konstellationer diskuterat en ny organisation i församlingen. Orsaken är dels att det har funnits ett allmänt behov av det och dels kyrkomötets beslut angående kyrkoherdens ställning som ledare i församlingen. Det är ett välgrundat förslag som under 2010 läggs på beslutandes bord för att under året också verkställas.

Grunden för verksamheten är givetvis Kristi uppdrag att döpa och att lära som det står i missionsbefallningen (Matt 28:18-20) men därur kommer också det som Kyrkoordningen beskriver med GUDSTJÄNST-UNDERVISNING-DIAKONI-MISSION.

BILDER I VERKSAMHETSBERÄTTELSEN

I verksamhetsberättelsen finns sex fotografier inlagda på personer som finns avbildade i Hammarö kyrka. Tänk efter vilka de kan vara. Om det skulle vara svårt kan du läsa i kyrko-beskrivningen om dem. Facit finns på sista bladet. Lycka till!

Bild 1

FÖRSAMLINGSVERKSAMHET

DOPET

Dopet har fortsatt stark ställning i Hammarö församling. 160 barn döptes under 2009. Dopet kan i och för sig ske var och när som helst men vi har organiserade dopgudstjänster på lördagar och i samband med söndagens gudstjänst. Det har funnits en trend en tid att vilja ha sitt barns

dop enskilt. Bakom det kan ligga en önskan om privatisering av högtiden men även tidigare erfarenheter av dop med allt för många barn inblandade.

I dopet blir man tillhörig Svenska kyrkan. Blir man inte döpt som liten kan man givetvis döpas när som helst under livet.

ÖVRIGA KYRKLIGA HANDLINGAR

Hammarö kyrka är en mycket omtyckt kyrka för kyrkliga handlingar. Lördagarna brukar året runt vara fullbokade. Den senaste statistiken anger att vi hade 160 dop, 47 vigslar och 129 begravningar i församlingen.

På grund av olyckliga händelser i en norrlandsförsamling har Församlingsförbundet uppdraget åt alla kyrkoherdar att göra en begravningspastoral. Detta är för att kvalitetssäkra verksamheten på kyrkogården, fram för allt i samband med gravsättning av kistor.

Hammarö kyrka är sedan många år en välkänd bröllopskyrka. Under sommarmånaderna har vi cirka 40 vigslar. Många är från församlingen men det kommer även brudpar utifrån.

BARNVERKSAMHET (Gunn Sandström, Margareta Carlsson, Inger Lundgren, Lottis Brohede)

Spädbarnsrytmiken: Under vårterminen har två grupper och under höstterminen ytterligare två grupper med 12-15 mammor och barn träffats på Familjecentralen och Arken. Gamla och nya sånger och danslekar och som avslutning en andakt ingår i programmet. Fika och "prat" är också ett viktigt inslag. Två besök på Gunnarskärgården har det blivit. I maj sjöng vi in våren och sommaren och i december lussade 25 spädisar med sina mammor och en del syskon.

Småbarnsång: Fortsättningen på spädbarnsrytmiken samlade under året 58 barn och lika många mammor i fyra olika grupper. Lite mer rörliga sånger och danser ingick. Ett mycket uppskattat besök gjordes på Björkhagsgården tidigt i höstas.

Barnsång: Fortsättningen på Småbarnsången kallas Barnsång. Barnen har hunnit bli runt året och är mycket rörliga. Sång varvas med lek och fika. 13 barn med förälder träffades under hösten.

Kyrka-Skola: Kontakten med förskoleklasserna under året har bestått av påskspel. Påskspelet visas på Arken samt i Skoghalls kyrka under stilla veckan då förskoleklasser kommer dit och tittar på spelet samt sjunger och lär sig en "rörelsedikt". Till påskspelet i Skoghalls kyrka kom även sarskolan från Lillängsskolan.

Öppet Hus: En mycket välbesökt "mötesplats" för förskolebarn med föräldrar. Lek och umgänge en förmiddag i veckan.

Kyrkans Barntimmar: En grupp 4-5åringar träffas en gång i veckan. Vi läser Barnens Bibel och sjunger, pysslar och leker.

Kyrkis: Lågstadiet barn kommer för att umgås och pyssla tillsammans. Läser en Bibelberättelse som avslutning

Barnklädesbasarer: Under året har två genomförts på Arken. C:a 25 bord har "hyrts" ut vid varje tillfälle. Bordshyran går oavkortat till "Hela världen". Rättvisemärkt kaffe med kravkaffebröd och även rättvisemärkta varor har funnits till försäljning. 200-300 personer har besökt Arken vid varje tillfälle.

Familjecentralen: Församlingens roll på familjecentralen är att finnas till hands för våra barnfamiljer, svara på frågor om församlingens verksamhet och lotsa in dem i våra grupper. Vi som arbetar på familjecentralen är en heltidsanställd förskollärare och en församlingsassistent på halvtid. Kyrkans spädbarnsrytmik finns med som en del av kyrkans verksamhet på familjecentralen.

Praktikant: Under året som gått har vi haft en praktikant. Praktikanten deltar i barnverksamheten men medverkar även i konfirmandarbetet.

Juniorer 9-12 år

Träffas onsdagar på Arken tillsammans med Gunn o Lottis. Tillsammans med Helga Hund (Lars Collmars bok) reser vi varje onsdag till Egypten och får på ett spännande sätt höra om allt som hände Mose.

Juniorerna är nu ett gäng 12-åriga tjejer som gärna vill sitta och prata om allt som rör sig i deras liv (Skola, föräldrar, pojkar m.m.)

Vi arbetar med våra händer, pysslar med en massa olika saker.

Bild 2

CAFÉ "TRÄFFEN" (Maria Hallén)

Under 2009 har gruppen "nya svenskar" fortsatt att träffas regelbundet i lokalerna under pastorsexpeditionen i Skoghall. En vanlig onsdagskväll kommer det cirka tio mammor och tjugo barn. För dem är det oerhört viktigt att vi fortsätter vår verksamhet som en träffpunkt utanför hemmet. Flera av familjerna har bott länge i Skoghall men det kommer också till nya. Männerna arbetar bla a på pizzerior och har oregelbundna tider vilket gör att de har svårt att delta i vår verksamhet. De flesta av kvinnorna är hemma med barn och några är arbetssökande. Det här är på flera sätt den svagaste gruppen vi har i vårt samhälle så vi bör som kyrka stötta dem.

Flertalet är muslimer men det finns också några kristna bland dem från Eritrea. Under åren har vi ibland haft ett mycket ambitiöst program med gäster som berättat om polisens verksamhet, hur man lånar pengar, brandsäkerhet etc. Vi har också erbjudit dem möjlighet att få lära sig simma, sy och cykla. Nu verkar gruppen intresserad av att få mer samhällsinformation igen. De kommer att få en kurs i "Första Hjälp" via Röda Korset under våren.

I somras gjorde vi en resa med buss till Gränna och Visingsö. Vi fick se polkagristillverkning, åka båt och "remmalag" (häst och vagn) och klättra upp i ett kyrktorn. Resan är något man ser fram emot under hela året så den är mycket uppskattad!!

UNGDOMAR (Lottis Brohede)

I församlingen finns det sedan många år en ungdomsverksamhet, Svenska Kyrkans Unga. Detta är en organisation som finns både på riks- och stiftsnivå med arrangemang som vänder sig till barn och unga i åldrarna 0-30.

Ledare för verksamheten i Hammarö församling är pedagog (Lottis) och Tomas Frylmark, präst. Det är ett 20 tal ungdomar som träffas en gång i veckan, torsdagar, mellan kl. 19 -21.30.

Under 2009 har vi träffast 30 gånger. Vid dessa träffar har vi spelat spel, bakat, målat, pysslat, sett på film, spelat minigolf, haft sommaravslutning på Liseberg, kokat knäck, lagat julmat och mycket mera. Vi har haft sportlovsverksamhet vid tre tillfällen under v.9 -09 – där vi besökte Boda borg, lagade varma mackor och åkte pulka.

Påsk firade vi traditionsenligt på Sandvikengården, med SKU 's Påskläger "MISSION POSSIBLE". Totalt var det 11 ungdomar från SKU Hammarö som åkte.

På Stora årsmötet för SKU i Uppsala hade vi två deltagare från församlingen.

SKOLKYRKAN (Tomas Frylmark)

Skolkyrkoåret 2009 blev ett relativt lugnt år när det gällde barn och ungdomar som drabbats av sorg. Efter föregående år fanns en del uppföljning att göra och arbetet fortsatte med regelbundna besök på de olika skolorna.

Under våren bjöds också i år skolsköterskor och skolkuratorer på en föreläsning kring barn och ungdomar i sorg. Den här gången bar det av till Göteborg för att återigen lyssna på de två mycket kunniga och inspirerande föreläsarna, psykiatrikerna Atle Dyregrov och Magne Raundalen. Från församlingen följde Anders och Tomas med.

Under hösten flyttade Anders till annan tjänst och Regina och Lottis tog över hans arbete på Mörmoskolan. Regina tog också över Lillängen efter Maria som nu helt får koncentrera sig på Hammarö utbildningscentrum.

Under året öppnade också Hammarö kommun en ny förskola i gamla Konsums lokaler på Hammar, kallad Stjärnhimlen. Tomas knöts till deras stödgrupp.

Samtliga förskolor och skolor har haft tillgång till präst eller diakon. Under 2009 var följande präster och diakon ansvariga i förskole- och skolkirkoarbetet.

Förskolor

Tomas	Götetorp och Ferlin, Kantarellen, Lillmossen, Mjödvägen, Mörtvägen, Nolgård, Sikvägen, Sjöglimten, Solrosen, Stjärnhimlen
Maria -> Regina	Lillängen
Regina	Lunna och Möρμο

Skolor

Maria	Hammarö utbildningscenter, Lillängens skola
Jan-Evert	Mörmoskolan år F-6
Anders ->Regina	Mörmoskolan år 7-9
Tomas	Hammarlundens skola, Hallersruds skola, Götetorps skola

Den ordinarie verksamheten har under 2009 har bestått av en rad olika delar. Dels har förskolorna och skolorna besökt kyrkan i olika sammanhang, både för guidade turer där våra vaktmästare varit ciceroner till olika typer av samlingar i samband med påsk, FN-dagen, allhelgonahelgen, advent och jul. Som vanligt var det framförallt julsamlingarna som de flesta deltog i och när det gällde skolavslutningarna i juni så var det högstadieskolorna och gymnasiet som kom till Hammarö respektive Skoghalls kyrka, de övriga skolorna firade som brukligt sina skolavslutningar på respektive skola. På Hammarlundens och Mörmoskolans högstadieskolor har präst och diakon funnits på skolan regelbundet varje vecka för att finnas tillgänglig för samtal och inte minst för att göra kyrkan synlig bland ungdomarna.

Bild 3

KONFIRMANDER (Tomas Frylmark)

Under 2009 steg glädjande nog antalet konfirmander i vår församling igen och totalt sett konfirmerades 123 ungdomar av sammanlagt 192 kyrkotillhöriga ungdomar. Det innebar att 64 % av de kyrkotillhöriga ungdomarna konfirmerades under 2009. Att antalet åter steg bekräftar misstanken att den kraftiga minskningen av antalet konfirmander 2008 var temporär och måste tillskrivas faktorer som ligger utanför vår kontroll samtidigt som det sporrar till att ytterligare förbättra verksamheten.

De som konfirmerades under 2009 erbjöds veckogrupper med olika teman som skapande, sång- och dans samt grupper med mer traditionellt innehåll. Dessutom erbjöds en sommargrupp med pilgrimstema. Samtliga grupper åkte på läger.

Under hösten provade vi att åka på ett gemensamt läger till Rättviks stiftsgård med samtliga nya konfirmander vilket gav en bra erfarenhet att bygga vidare på.

Under året deltog ett antal ungdomar som faddrar (eller unga konfirmandledare som det egentligen heter) i konfirmandgrupperna. Att så många ungdomar vill bli faddrar är positivt då det samtidigt är ett litet kvitto på hur de upplevt sin egen konfirmationstid. De unga konfirmandledarna är också värdefull hjälp i grupperna och fungerar som en viktig länk mellan oss vuxna och konfirmanderna.

ARBETSKRETSEN

För ett par år sedan slogs arbetskretsarna i Hammarö och Skoghall samman. Den består idag av ett 20-tal damer som träffas varannan måndag i Skoghalls församlingshem. De ordnar två basarer, en till jul och en till påsk. Arbetskretsen är organiserad som en förening och vid årsmötet fördelas medel till olika organisationer. En gång per år har man en utflykt som är mycket uppskattad.

VÄNTJÄNSTEN

Väntjänsten är ett samarbete mellan Hammarö kommun, Röda korset, Hammarö församling och Missionskyrkan. Syftet är att finnas som stöd och hjälp för människor i vårt samhälle. Representant från Hammarö församling har varit komminister Bror Levin.

HAMMARÖNOTEN

Fyra torsdagar per termin är det Hammarönot i Hammars gård med avslutning i Hammarö kyrka. I drygt 20 års tid har denna verksamhet samlat många människor. Oftast är det ett musikprogram som inleder kvällen, därefter serveras kaffe med smörgås och avslutningen är en kort kvällsandakt i kyrkan. Anna-Karin Högberg står för programval tillsammans med övrig personal. Birgit Persson har hand om köket. Någon av vaktmästarna finns med och bland prästerna är det Regina Piscator och Jan-Evert Petersson som turas om att finnas med.

TORSDAX

Varje torsdag under terminerna serveras det lunch i Skoghalls församlingshem. Det är Birgit Persson och Inger Lundgren som håller i verksamheten. Upp till ett 30-tal äldre kommer varje torsdag och äter och umgås. Ibland medverkar Birgitta Ekängen med allsång eller något annat musikprogram. Detta är en viktig diakonal verksamhet. Många äldre ensamstående behöver denna möjlighet att dels få ett vällagat mål mat men också få umgås med andra.

DIAKONI

Hammarö församling har just nu inte någon diakon. Men det betyder inte att det inte finns diakonala insatser i församlingen. Vi kan räkna in besöksgruppen, väntjänsten, arbetet på våra vårdhem och hembesök som görs. Dock så ser vi fram emot då vi åter får ta emot en diakon i vårt arbetslag. Det beräknas ske den 1 januari 2011.

GUDSTJÄNSTEN

Deltagandet i huvudgudstjänsten, det vill säga den gudstjänst vi firar varje söndag efter handboken, minskar i hela svenska kyrkan. I Hammarö församling har vi dock inget intryck av att den minskningen skulle vara så märkbar. Gudstjänstarbetet börjar med planering vilka gudstjänster vi skall fira och när de skall firas. I det arbetet deltar olika delar av arbetslaget men framför allt prästerna och kantorerna. Vi eftersträvar ett varierat gudstjänstliv med mycket körinslag och gudstjänster med olika tema. I Hammarö kyrka är det oftast traditionella gudstjänster. Hammarö kyrka är gudstjänsten kl 11 och i Skoghalls kyrka kl 18. I genomsnitt firar vi nattvard varannan gudstjänst.

FINSK- SVENSKA ARBETET

Kaija Raskinen har en del av sin tjänst i Hammarö församling. Arbetet här består mestadels av hembesök till de finländare som finns i församlingen. Dessutom bjuds de till möten både i våra egna lokaler och i andra församlingar. De finsktalande gudstjänsterna äger numera rum i Norrstrandskyrkan.

SKAPANDE VERKSAMHET (Annika Eriksson)

I mitt deltidsarbete (17 tim/vecka) som konstnärlig ledare i Hammarö församling arbetar jag huvudsakligen med konfirmander. Förutom de grupper som jag är med i varje träff, möter jag också församlingens övriga konfirmander till och från i olika skapande moment. För att ni ska få en bild av hur vi arbetar får ni ett exempel på hur man kan närma sig t.ex. bibelberättelser. Traditionellt är drama ett vanligt sätt, och det använder också vi oss av. Men vi använder oss också av andra skapande moment som t.ex. tecknade serier med hjälp av fotografier. Gruppen bestämmer vilka scener som ska gestaltas, de iscensätter dem, fotograferar, och sedan skrivs

eventuella uttalanden in i fotografierna i pratbubblor, under, över osv. Bibelberättelsen kan utspela sig i nutid och den blir inte bara något abstrakt som hände för 2000 år sedan utan konfirmanderna återberättar berättelsen och gör den aktuell för oss idag. På Rättvikslägre, september 2009, som samtliga konfirmander i församlingen var med på, tillverkade vi masker och talade om identitet. Maskerna visades i utställningen "Bakom ytan" under Allhelgonahelgen på Hammars gård.

Förutom arbetet med konfirmander ansvarar jag också för verksamheten med hantverkscaféer i Skoghalls kyrka. Caféerna börjar inne i kyrkan med att en gästföreläsare berättar om t.ex. broderi, smycken, stickning. Sedan möts vi över en kopp kaffe och stickar, virkar, broderar och/eller inspireras av varandra. Caféerna äger rum några gånger per termin på måndagar kl. 14-16. Som ett resultat av mötet mellan människor på hantverkscaféerna ägde en stickutställning "Stickade trådar av kärlek, till vardags och fest", rum på Konsthallen, Hammarö bibliotek 4/11-4/12 2009. Det kom att bli en mycket uppskattad och välbesökt utställning.

En annan verksamhet för den som tycker om att skapa med sina händer är "Lördagar i Ateljén" som äger rum på församlingshemmet Arken, kl. 10-13. Vi träffas 3-4 ggr/termin och arbetar med olika teman så som t.ex. tovning, smycken, tälja i trä, pärlbroderi, scrapbooking.

Verksamheten är generationsöverskridande (åldrarna spänner mellan ca.5 till 85 år) då barn i vuxens sällskap också är välkomna. Detta är något som uppskattas mycket och det är roligt att se och höra olika generationer mötas. Resultatet av vad som skapats kunde ses på 2009 års sommarutställning på Hammars gård. Utställningen bestod av alster som tillverkats under lördagar, hösten 2008 och våren 2009.

Under Ö-konstrundan som ägde rum på Hammarö 5-6 september 2009 visades bildspelet "Livet värt att leva" (framtaget till utställningen i domkyrkan under Livet värt att leva projektet mars 2009) i Skoghalls kyrka. Deltagare från Hammarö hade också möjligheten att visa sitt alster fysiskt i kyrkorummet. Under de båda dagarna ägde också workshops i fritt broderi rum. Det kom överraskande många besökare. Flera av dem "hittade" sedan till annan verksamhet i församlingen under hösten.

En arbetsuppgift som har kommit till under de senaste två åren är pilgrimsarbetet.

Församlingen ingår som en del i Karlstads stifts arbete med pilgrimer. Under hösten 2009 reste jag tillsammans med Regina Piscator från församlingen på en resa till Trondheim. Resan bekostades av Klarälvprojektet och här fick vi möjlighet att möta olika personer som på olika sätt arbetar med pilgrimer. Vi fick också ta del av hur Norge arbetar med frågan. Resan dokumenterades i bild och ord. Och redan under hösten 2009 påbörjades arbetet med 2010 års nya utställning i Pilgrimskapellet, "Vägen Hem".

Om du vill läsa mer och se bilder från den skapande verksamheten, gå in på den "kreativa bloggen" som jag skriver sedan hösten 2009. Här står också om pilgrimsarbetet och under etiketten "Närbild" kan du läsa om olika föremål och detaljer i våra kyrkorum. Du finner bloggen på församlingens hemsida. För konfirmandverksamheten finns en ungdomsblogg, också den når du via hemsidan.

Under våren 2009 färdigställdes en ny kyrkobeskrivning över Hammarö kyrka. Arbetet med beskrivningen pågick från och till under ett par år, men genom ekonomiskt bidrag från Karlstad stift fanns möjligheten för mig att slutföra och sammanställa materialet. Johanna Hedström fanns med i arbetet med foto och layout.

Både pilgrimsarbetet, utställningarna, den skapande verksamheten med konfirmander, hantverkscaféerna och Lördagarna i Ateljén visar att den skapande miljön är en bra plats för det goda samtalet.

Bild 4

BESÖKSGRUPPEN

Hammarö besöks- och blomsterfond är en grupp i församlingen som besöker församlingsbor med en uppvaktning på 80 och 90-årsdagen samt därefter varje år. Man delar också ut julblommor tillsammans med många andra medarbetare, bland annat anställda och förtroendevalda. De som under året fyller 75 år bjuds till en födelsedagsfest på församlingshemmet Arken i början av hösten. Då blir det middag och underhållning. Besöksgruppens ekonomi är i dag ett bekymmer. Det beror på att det kommer in allt mindre genom kondoleanser. En viss ökning har dock kunnat skönjas under begynnelsen av 2010.

KYRKOMUSIKEN

Anna-Karin Högberg:

I min tjänst som kantor i Hammarö församling har jag under året spelat på förrättningar såsom begravningar, dop och vigslar och i förekommande fall övat med sångare och/eller musiker inför dessa.

- spelat på gudstjänster i Hammarö och Skoghalls kyrkor och medverkat vid andakter på sjukhemmen samt servicehuset Björkebo.

- spelat på onsdagsmässor i Skoghalls kyrka, haft planeringsmöten med de andra kantorerna och inför t.ex gudstjänster planeringsmöte med präst.

-ansvarat för Hammarönoten vilket inneburit bokning av artister, ordna affischer, skicka info till tidningar och evenemangstips samt ordna med allsånger.

-ansvarat för anskaffande av vikarier vid semester, sjukdom m.m.

-med jämna mellanrum stämt rörverket i orgeln i Skoghalls och Hammarö kyrka.

-varit med i konfirmandundervisning

-övat med barnkör samt damkören Viva Voce varje onsdag på Arken. Körerna har under året medverkat i bl.a gudstjänster i Hammarö

Under 2009 har jag arbetat 15% utöver min ordinarie tjänst pga att vi saknade en halvtids kantorstjänst.

Birgitta Ekängen

Under 2009 har jag som kantor i Hammarö församling tjänstgjort på gudstjänster i såväl Hammarö som Skoghalls kyrka.

Jag har också tjänstgjort vid dop, bröllop och begravningar.

Jag har varit körledare för Hammarö kyrkokör som också medverkat regelbundet vid gudstjänster i Hammarö och Skoghalls kyrka. Kören har haft regelbundna övningar varje tisdag 18.30 – 20.45.

Våren 2009 var jag ledare för två barnkörer; Småfåglarna 4-6 år och Sångfåglarna 7-10 år.

Vid Torsdax har jag medverkat med allsång vilket varit uppskattat av matgästerna.

Som kantor har jag tillsammans med tjänstgörande präst under året haft ett antal andakter på bla Gunnarskärsgården och sjukhemmet Björkebo.

Varannan vecka har jag tjänstgjort vid veckomässan på onsdagar.

Under juli månad har vi kantorer arrangerat sommarkonsertter vid Hammarö kyrka och Hammars gård. Det har funnits möjlighet att dricka en kopp kaffe och hembakat i samband med konserten.

From ht-09 omstrukturerade vi arbetet med barnkörerna i församlingen. Jag och Anna-Karin inledde ett samarbete som gick ut på att vi skulle vara två vid varje barnkörövning. En av oss

sitter vid pianot och den andra leder kören och styr övningen. Sammanlagt hade vi tre barnkörer tillsammans.

Tisd. Kl. 17.00 barnkör 7-9 (10) år.

Onsd. Kl. 16.30 förberedande kör 5-6 (7) år.

Onsd. Kl. 17.00 Ungdomskör 10-12 (13) år.

Fördelarna har varit stora med att vara två ledare på varje kör. I ungdomskören är det en förutsättning i arbetet/övningen med att sjunga tvåstämmigt.

Under 2009 har jag arbetat 15% utöver min ordinarie tjänst pga att vi saknade en halvtids kantorstjänst.

Elisabeth Osbeck Anderson:

Skoghalls kyrkokör hade 2009 50 medlemmar, ca 42 övningstillfällen samt 15 framträdanden. Styrelsen har haft 6 protokollförda styrelsemöten. (Hämtat ur 2009 års verksamhetsberättelse för Skoghalls Kyrkokör.)

Uppföljning från 2008 års verksamhetsberättelse:

2009 års verksamhet har bl.a. präglats av projektet Py Bäckman konserten i mars. Projektet "Britt G Hallqvist i ord och ton som jag berättade om i förra årets verksamhetsberättelse, har fortsatt med flera framträdanden i olika kyrkor. På hemmaplan vill jag, förutom Py Bäckman konserten, plocka fram Annandagens Påskgudstjänst med bl.a. marimba och dans, Ljums-sån på Alla själars dag samt Adventskonserten Första Advent då vi bl.a. sjöng "vår Kantat" igen.

Övrigt: Kör 1 och Kör 2 projektet har fungerat bra. Vi har även provat andra körkonstellationer som Manskör och Damkör. Spännande! Britt G Hallqvist projektet fortsätter likaså samarbetet med Johanna Hedström – mycket utvecklande för kören. Körens sångaresa till Italien kommer allt närmare och har också kommit att prägla årets arbete. Under hösten genomförde kören ett Musikcafé i Skoghalls församlingshem med Anna-Karins sextett och en Manskör som underhöll vid kaffebordet med hembakt bröd.

På gång: KÖRRESA TILL "LA BELLA ITALIA" med bl.a. en konsert i Santa Maria Maggiore i Assisi. KÖRLEDARBYTE!

Nova Cantica har även under 2009 haft 23 övningar – många av dem långövningar, 10 marimbaövningar och 7 framträdanden. (Hämtat ur 2009 års verksamhetsberättelse för Nova Cantica). Kören har fortsatt att arbeta i två olika projektformer med undertecknad som ansvarig projektledare.

Projekt 1: afrikansk musik samt marimba. Ledare; Louise Tikkanen

Projekt 2: övrig musikalisk verksamhet. Ledare: Elisabeth Osbeck Anderson

Sångprojekt vid t.ex. större högtider som Jul, Påsk m.m. Deltagare: nuvarande som gamla Novamedlemmar. Detta år framförde kören Öhrwalls GAUDETE 4:e sönd. i Advent tillsammans med musiker.

Uppföljning från 2008 års verksamhetsberättelse:

Marimbagrupperna har varit mer eller mindre vilande beroende på Louise arbetssituation. Desto mer aktiv har "projekt 2 kören" varit. Marimborna har fått en ordentlig genomgång under Peta Axelssons sakkunniga ledning.

På gång: Marimbagrupper ska komma igång igen.

Messengers hade 2009 10 medlemmar, 38 övningar, 10 upp-sjungningstillfällen.

Uppföljning från 2008 års verksamhetsberättelse:

Ett "vanligt" körår där Lucia och Julnattens Midnattsmässa hör till de större sångupplevelsorna.

Övrigt: Messengers fortsätter att vara en härlig kör med mycken sångarglädje och stort engagemang.

På gång: Förhoppningsvis en liten "minikörresa". KÖRLEDARBYTE!

Gemensamt för körerna.

De gemensamma framträdandena för alla körerna har som vanligt varit Sjung Julen Ut och Sjung sommaren in.

Viktigt också att säga är, att "vardagsarbetet" alltid står i fokus. Körerna deltar regelbundet i gudstjänstlivet.

Gudstjänster.

Vad gäller gudstjänstplanering (som jag klagat på så många gånger) upplever jag att det blivit något bättre. Det är så roligt att tillsammans få genomföra en väl planerad gudstjänst, där ord, ton och utformning blir en helhet. Till detta kan numera också läggas gestaltning av en del sånger med Johanna Hedströms hjälp. Utvärderingar och feedback är viktigt. Det kanske vi ska tänka på lite mer. Gudstjänsten är ju det centrala i kyrkans verksamhet utan att på något sätt förringa övrig verksamhet. Det är ju i gudstjänsten vi får erbjuda våra medmänniskor en stund av stillhet, brusande lovsång och kraft i vardagen.

Avslutning.

2009 har varit ett roligt arbetsfyllt år, då jag ville hinna göra så många saker. Särskilt blev hösten med Advents- och Jultiden väldigt intensiv. En klar höjdpunkt blev framförandet av GAUDETE.

Det var fantastiskt att få göra denna härliga julmusik ännu en gång. Min förhoppning är nu att dessa härliga körer, Skoghalls Kyrkokör, Nova Cantica och Messengers, ska få fortsätta ett inspirerande och utvecklande arbete i Hammarö församlings tjänst.

INTERNATIONELLA GRUPPEN (Elisabeth Osbeck Anderson)

Hammarö församlings Internationella Grupp (IG) består av ombud för Svenska kyrkans internationella arbete (Hela världen), Svenska kyrkan i utlandet och Rättvis Handel samt Miljöfrågor. Från och med år 2007 har IG ett anslag från Hammarö församling enligt beslut i kyrkofullmäktige om förvaltning av egna medel.

År 2009 belöper detta sig på 12.000 kronor.

Styrelsen ser ut som följer:

Ordförande	Elisabeth Osbeck Anderson
Sekreterare	Berit Hellholm (Svenska kyrkan i utlandet)
Kassör	Ewy Engström (Hela världen)
Ledamot	Agneta Gottlow-Pettersson (Hela världen)
Ledamot	Maria Hallén (Miljöfrågor)
Ledamot	Maggan Carlsson (Miljöfrågor)
Ledamot	Kristina Jansson (Rättvis Handel)
Ledamot	Monika Jansson (Rättvis Handel)
Ledamot	Anders Sundberg/ Ildikò Jansson

IG arbetar med internationella frågor, miljöfrågor samt verkar för Rättvis Handel.

Gruppen träffas ca 1 gång/mån.

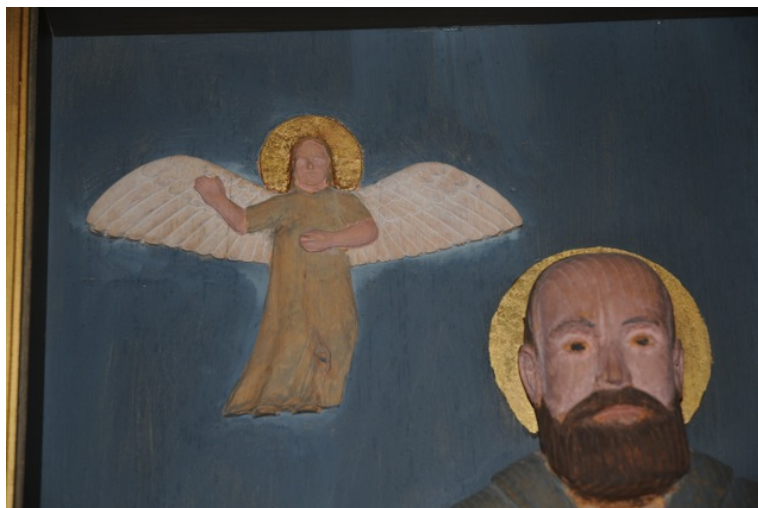
IG har knutit till sig ett antal frivilliga – s.k. resurspersoner – som kan ställa upp och hjälpa till vid ex. församlingskvällar, Rättvis Handel försäljningar, bössinsamlingar m.m.

IG har under verksamhetsåret haft 9 protokollförda möten samt i februari årsmöte.

Genomförda aktiviteter bl.a.

- 20 mars Prästostförsäljning ICA Tummen
- 22 april Susanne Tengzélius informerade om Projekt Solvatten – dricksvatten renas med solenergi
- 26 april Församlingsdag på Arken – Brickhouse/Leah Solsisters berättade om sin verksamhet och visade kläder m.m.
- 15 november Träff med våra resurspersoner. Inbjuden gäst Agneta Andersson från Röda korset.
- Rättvis Handel försäljning vid 12 tillfällen under året.
- Arbetet med Hammarö kommuns Fair Trade grupp, där IG representeras av Ewy Engström med Monika Jansson som ersättare, är nu i hamn. Den 28 maj 2010 kommer Kommunen att Fair Trade diplomas. Det känns fantastiskt att fått vara med i detta arbete.

Bild 5

SERVICE

VAKTMÄSTARNA

Församlingen har fyra kyrkvaktmästare. Bo Hagberg har sin huvudsakliga tjänstgöring i Hammarö kyrka, Lars Ekängen i Skoghall och Susanne Jacobsson på Arken. Maria Lundin tjänstgör i hela församlingen och har som specialuppgift att ansvara för textilierna.

Vaktmästarna har under året gjort visst underhåll av fastigheterna enligt församlingens underhållsplan. De har ansvar för fastighetskötseln och bevakar så att brister avhjälpas. De tjänstgör vid allt som sker i våra kyrkor.

FÖRSAMLINGSEXPEDITIONEN

På församlingsexpeditionen tjänstgör kanslichef, två assistenter och en informatör. Under året har pressen varit stor på denna personalgrupp. Inte minst när kanslichefen varit ur tjänst har det krävts ökade insatser och högre kompetens, något som man givetvis skaffar sig efter hand som man ställs inför uppgifterna. Arbetsituationen är dock inte hållbar och en lösning på bemanningen måste snarast till. Viss tillstöttning har skett genom inhyrd personal via Proffice och Öhrlings.

Arbetsledare för serviceenheten under denna tid har varit kyrkoherden.

I samband med den nya organisationen kommer arbetet att omstruktureras tillsammans med den nye kyrkokamreren.

INFORMATION (Johanna Hedström)

Under 2009 har den informativa verksamheten i Hammarö församling handlat om att finnas med i verksamheten, dokumentera den och hålla församlingens hemsida uppdaterad och levande. På hemsidan kan man t.ex. följa de olika verksamheterna i ord och bild i "Dagboken".

Arbetet har också handlat om kontakter med olika media och informationskanaler, att göra annonser, affischer och informationsmaterial, samt att vara en resurs och ett stöd för personalen i det informativa arbetet.

Under våren slutfördes också arbetet med kyrkobeskrivningen över Hammarö kyrka.

KYRKOGÅRDEN (Christer Sveder)

Verksamhetsberättelse från kyrkogårdsförvaltningen 2009

Hårdgjorda ytor inom alla kyrkogårdarna

Dessa underhålls kontinuerligt hela året till normal standard för våra besökande. Då det gäller den södra kyrkogården har vi investerat med en ny asfalttopp på alla gång- och körvägar utom de ytor som går i centrum och den som gör öster om kvarteren A och F. Varför nämnden tog detta beslut till ny asfalttopp var att man ansåg att det var stor risk för besökande att ramla och skada sig i dessa hål och sprickor som fanns på området. Den totala kostnaden var 165000 kr.

Busk- och häckplanteringar

Dessa sköter vi till normal standard på alla våra kyrkogårdar som vi har. Då det gäller mängden av yta och löpmeter av buskage och häckar så är fördelningen buskyta 1500 kvm och löpmeter för alla häckar 4335 lm. Förklaring då det gäller skötsel för dessa ytor så går det åt mer tid att sköta 4335 lm häck mot 1500 kvm buskage. Under sommaren som varit så har väderleken varit enormt blöt på grund av allt regnande från och med juli månad. April - maj och juni har varit kalla vilket bidragit till att det har försenat blomsättningen på buskarna. Vi har med andra ord haft minimalt med vattning denna sommar, vilket gjort att vi har haft mer tid att se över våra el- och bevattningsventiler på alla våra områden.

Fastigheter inom kyrkogården

De fastigheter som vi har på kyrkogården är följande: Mariakapellet – Pers.byggnaden Verkstadsbyggnaden – Vagnslidret – Pumphuset vid Vänern och Gröna skjulet på södra kg. Under sommaren som varit har vi målat upp följande fastigheter utvändigt som ligger i anslutning till Kyrkogårdsförvaltningens personalbyggnad. De som återstår att målas upp utvändigt är Mariakapellet – Pumphuset vid Vänern och Gröna skjulet på södra kg. Arbetet har vår fasta personal utfört tillsammans med våra semestervikarier.

Den totala kostnaden för färg och arbete uppgår till 60000 kr. Enligt uppgift från stiftets byggnadsingenjör Christer Eriksson så skulle det ha kostat 300000 kr om vi hade anlitat en målningssentreprenör för att måla upp dessa tre fastigheter som vi har gjort.

Våra gräsytor 80000 kvm

Gräsmattorna som vi har inom våra tre kyrkogårdar har vi som brukligt skött efter bästa sätt för att få en så frodig och grön lyster som möjligt och för att hålla borta alla sjukdomar som finns. De kan angripa gräset under Vår-Sommar-Höst- och vinter.

Som ni vet då det gäller regnandet så var det rikligt från och med juli så det behövde vi inte bekymra oss för, det ordnades på naturlig väg. En sak som ska nämnas så är det givetvis att vi fick klippa ett antal gånger extra på grund av regnandet.

Gravsättningar och återlämnade gravrätter:

Gravsättningar av urnor totalt	54 st.
Gravsättningar av kistor totalt	17 st.
Gravsättningar av askurnor i minneslunden	73 st.
Totalt gravsatta på Hammarö kyrkogårdar	144 st.

Gravskötsel med olika avtalstider som vi sköter

I dag har vi totalt 3395 gravar som vi sköter med olika arbetsinsatser och mot betalning. Antal gravar som vi sköter mot betalning är 690 st. av 3395 totalt.

Prel. intäkt för dessa 690 är 338000 kr. Återstår alltså 2705 gravar som vi sköter till viss del så som gräsputs – gräsklippning med åkbar gräsklippare och stentvätt vid behov.

Då det gäller årets underhåll och funktion för skötsel av våra blommor som vi haft i våra självbevattningskärl så har det varit besvärligt med dels den kalla försommaren som varit och även det ihållande regnandet från juli och in på hösten. Detta har gjort att våra blommor inte har utvecklats som de skulle på grund av dessa besvärliga förhållanden. Vi har fått byta ut cirka 300 blommor på våra kyrkogårdar, vilket motsvarar 10 % av den totala blommängden vi har fått oss levererad.

Maskinparken i vår förvaltning

Som ni vet så har vi en maskinpark som håller de högsta krav då det gäller miljöanpassning. För att klara av allt underhåll som gäller på våra anläggningar så är det från de minsta som är grästrimmare till den största vilket är vår hjullastare som är 12 år.

Då det gäller underhåll och reparationer av vår maskinpark så har vi denna säsong haft otur med den mellersta åkbara klipparen. Den är 7 år och har klanderfritt fungerat under dessa 7 år som den varit i bruk, men nu i sommar fick vi problem med att temperaturen på motorn steg oroväckande vid flera tillfällen, vilket gjorde att vi fick påkalla en maskinreparatör på grund av att vår egen reparatör hade semester. Orsaken av det har varit att motorn hade gått för varm och kokat, på grund av att kylaren blivit tät. Då fick motorn inte den mängd kylvatten för att hålla en normal temperatur på motorn. När nu motorn inte fick sin rätta mängd av kylvatten blev det för varmt för motorns topplock, och då blev det läckage som förorsakade att toppen blev skev och måste bytas. Samma problem blev det med kylaren. Det gick inte att få den ren från avlagringar mm så den var vi tvungna också att byta. På grund av leveransproblem från Japan så har vi väntat på toppen sedan augusti och fick den inte levererad till oss förrän i december.

Minneslunden norr om Hammarö kyrka

Minneslunden sköter vi kontinuerligt hela året, men mesta tiden blir det under sommarperioden. I dagsläget har vi totalt 1300 gravsatta där sedan invigningen 1983. På dessa 26 år som vi har

gravsatt avlidna så har det i snitt blivit gravsatta 50 per år. Vi kan nämna att den mest frekventerade helgen på året är vid Alla helgons helg då det smyckas med tusentals ljus och snittblommor.

Personalen i förvaltningen

Personalstyrkan har under sommaren utökats med en säsongare kallad nystartjobb från Ams. Vi har fått bidrag till denna tjänst med 75 % och han har arbetat från maj – oktober. Totala helårstjänster har varit 3,5. Dessa har varit kyrkogårdschefen på heltid och hans ställföreträdare/kanslist med halvtid hos oss och på pastorsexpeditionen.

Kyrkogårdsarbetare har vi två st. Dessa arbetar ensamma från och med november till och med april och sköter allt underhåll på en kyrkogård så som fastighetsunderhåll maskinvård - underhåll av våra utemöbler – snöskötsel i form av plogning och sandning och busk- och trädvård. Från och med maj och oktober så kommer våra säsongare till oss och de var till antalet sju i år. Från och med mitten av juni så började de äldre sommarvikarierna och de var två st. i somras. De arbetade hos oss i sju veckor. Som avslutning så fick vi skolungdom som bara är 16 år och de var till antalet ni och arbetet för dem var i tre veckors perioder och den totala tiden för hela gruppen blev 1080 timmar.

Utdrag ur Kyrkogårds- och fastighetsnämndens protokoll

§1

Heab AB presenterade kostnader för installation av fjärrvärme på Arkens församlingshem

§3

Ordföranden informerade om tankar att isolera taket i Skoghalls församlingshem gällande buller

§4

Arkitekten från WSP fick uppdraget att ta fram olika förslag till utsmyckning framför Hammarö kyrka

§ 11

Ledamot tog upp frågan hur det är med planerna för det nya fiskemuseet

§16

Ordföranden redogjorde för den historiska gången då det gäller hopslagning av kyrkogårds- och fastighetsnämnden. Samtliga ledamöter tyckte att de har fungerat bra under hela mandatperioden

§17

Kyrkoherden informerade om att Församlingsförbundet under 2009 kommer att genomföra en kvalitetssäkring då det gäller gravsättningar av kistor i hela landet

§17

Kanslichefen informerade att stiftets byggnadsingenjör Christer Eriksson tagit fram en underhållsplan för våra fastigheter. Nämnden godkände denna framställan

§17

Kanslichefen informerade om vår budgetprognos för framtiden. Den förväntas minska med 6 % samtidigt som kostnaderna förväntas öka

§20

Kanslichefen informerade om verksamhetsuppföljningen fram till och med maj månad. I det stora hela så har samtliga enheter hållig budget men några enheter som Hammarö kyrka, Skoghalls kyrka och församlingshemmet Arken har övertrasserat budgeten

§21

Kanslichefen presenterade förslag till nolltillväxt av driftbudgeten för år 2010. Nämnden tog beslut om nolltillväxt för 2010

§ 11

Kyrkogårdschefen informerade om att vi kommer att utvidga med en ny urnring om 15 platser på kv. Björken som ligger på västra kyrkogården

§ 23

Kanslichefen presenterade förslag till nytt system för samkörning av vårt datasystem. Den totala kostnaden uppgår till 160000 kr varav kyrkogården skall betala 108000 kr. Med det nya systemet kommer vi att uppnå stora rationaliseringsvinster.

Nämnden godkände förslaget till nytt datasystem i budget 2010

§24

Kyrkogårdschefen presenterade förslag till toppasfaltering på södra kyrkogården. Den totala kostnaden efter bantning av förslaget blev 165 000 kr. Nämnden godkände det bantade förslaget för toppasfaltering på södra kyrkogården

§28

Kyrkoherden informerade om den nya kyrkobeskrivningen över Hammarö kyrka som vår konstnärliga ledare Annika Eriksdotter utfört på uppdrag av Hammarö kyrkoråd

§32

Nämndens studieresa till Kils, Östra Ämtervik och Sunnes kyrkor och kyrkogårdar

§33

Kyrkoherden informerade om sommaren i våra kyrkor. Det har varit många vigslar och dop samt många besök i Hammarö kyrka

§38

Ordföranden redogjorde för årets förväntade resultat. 2009 ser preliminärt ut att gå med överskott men för 2010 och 2011 förväntas underskott i budgeten.

Det blir oförändrad begravningsavgift för 2010. Under 2010 blir det noll kr till investeringsbudgeten. Nämnden beslutade att uppdra till kanslichefen att till nästa möte 2010 se över förslag till värmebesparing i alla våra fastigheter

§39

Kyrkogårdschefen presenterade förslag till gravskötseltaxor för 2010. En indexhöjning på 3 % föreslås. Nämnden godkände förslaget till taxor för 2010

§ 43

Utvärdering av mandatperioden. Kyrkogårds- och fastighetsnämnden slogs samman 2007 från tidigare två nämnder. Detta har inneburit ett bredare perspektiv av uppdraget för förtroendevalda. Kyrkogårds- och fastighetsnämnden har i sin nuvarande konstellation fungerat mycket bra ihop i ett angeläget ärende, att förvalta församlingens fastigheter och kyrkogårdar.

FÖRTROENDEMANNORGANISATIONEN

Under hösten 2009 var det kyrkoval. Resultatet från valet skiljde sig inte så mycket från tidigare mandatperiod förutom av Sverigedemokraterna fick en ledamot i kyrkofullmäktige.

Organisationen ser likadan ut som förra året. Försöket med en gemensam kyrkogårds- och fastighetsnämnd har slagit väl ut så därför blir det så även kommande mandatperiod. Med anledning av kyrkomötets beslut hösten 2009 att kyrkoherden skall leda all verksamhet i församlingen har arbete nedlagts både inom personalgruppen och förtroendemannaorganisationen för att hitta former för arbetet. Den skall även förtydliga kopplingarna som finns mellan de båda delarna av verksamheten. Fortsatt ordförande för kyrkofullmäktige och kyrkogårds- och fastighetsnämnden är Gunnar Törnkvist och för kyrkorådet och dess AU Bo Öster.

PERSONAL UNDER 2009

1 kyrkoherde - Jan-Evert Petersson

3 komministrar - Maria Hallén, Tomas Frylmark, Regina Piscator

1 komminister 50% personlig tjänst - Bror Levin

1 diakon Ej tillsatt under halva året

3 kyrkomusiker - Elisabeth Osbeck Anderson, AnnaKarin Högberg, Birgitta Ekängen. Vikarie för Elisabeth Ylva Tuneld

1 konstnärlig ledare 43% - Annika Eriksson

2 församlingspedagog/assistent - Gunn Sandström, Lottis Brohede

2 fritidsledare - Margareta Carlsson, Inger Lundgren

4 kyrkvaktmästare - Bo Hagberg, Maria Lundin, Lars Ekängen, Susanne Jacobsson

1 kanslichef - Lars Thernström

2 kanslist - Birgitta Hed, Mi-Lena Andersson

1 informatör 50% - Johanna Hedström

1 kyrkogårdschef - Christer Sveder

2 kyrkogårdsarbetare helår - Roger Andersson, Tomas Bodén

6 kyrkogårdsarbetare säsong

Sommarpersonal på kyrkogården

Personal på vägkyrkan

Bild 6

AVSLUTNING

Att en församling i Svenska kyrkan är beroende av det som händer i omvärlden blir vi varse dessa år. Den ekonomiska kris som gått över världen har inte fått fullt utslag på församlingens ekonomi ännu, men det gäller att ha en beredskap och ett tänkande som gör att vi är förberedda. Inför 2010 kom tanken från personalen att vi inte skulle öka budgeten för verksamheten. Det gäller att försöka ha samma kvalitet till samma/lägre pris. Det är en utmaning men också något som kan förändra tänkandet kring det vi arbetar med.

Egentligen så är detta som nu händer i omvärlden en liten del i något större som kommer att göra att man får ompröva tankesätt från förr. Vi är inne i en omvandlingstid för Kyrkan som vi nog aldrig upplevt förut. Det gäller att människor känner igen sig i kyrkan och att vi har en fortsatt hög kvalitet och servicenivå, men också att kyrkan är med och en del i samhällets omvandling med allt vad det innebär.

Hammarö den 25 maj 2010

Jan-Evert Petersson

Kyrkoherde

Facit:

1 Aron - Mariaaltartavlan

2 Jesus på korset - Altartavlan

3 Johannes - bredvid Jesus på altartavlan

4 Maria - Mariaaltartavlan

5 Matteus - Predikstolen

6 Mose - Mariaaltartavlan